

जित्वा सर्वाणि सैन्यानि प्रायात् सात्यकिरर्जुनः । कवचानाम्प्रभास्तत्र सूर्यरश्मिविराजिताः ।

दृष्टीः सङ्घे सैनिकानां प्रतिजग्मुः समन्ततः । तथा प्रयतमानानां पाण्डवानां महात्मनां ।

दुर्योधनो महाराज व्यगाहत महद्वलं । स सन्निपातस्तुमुलस्तेषां तस्य च भारत ।

अभवत् सर्वभूतानामभावकरणो महान् ।

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ तथा यातेषु सैन्येषु तथा कच्छगतः ॥ कच्चिदुर्योधनः सूत नाकार्षीत्पृष्ठतो रणे ।

एकस्य च बह्वनाञ्च सन्निपातो महाहवे । विशेषतो नरपतेर्विषमः प्रतिभाति मे ।

सोऽत्यन्तसुखसंवृद्धो लक्ष्म्या लोकस्य चेश्वरः । एको बह्वन्समासाद्य कच्चिन्नासीत् पराङ्मुखः ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ राजन् सङ्ग्राममाश्चर्यं तव पुत्रस्य भारत । एकस्य बडभिः सार्द्धं शृणुष्व गदतो मम ।

दुर्योधनेन समरे पृतना पाण्डवी रणे । नलिनो द्विरदेनेव समन्तात् प्रतिलोडिता ।

ततस्तां प्रहतां सेनां दृष्ट्वा पुत्रेण ते नृप । भीमसेनपुरोगास्ते पाञ्चालाः समुपाद्रवन् ।

॥ १२४ ॥ स भीमसेनं दशभिः शरैर्विव्याध पाण्डवं । त्रिभिस्त्रिभिर्मौ बोरौ धर्मराजश्च सप्तभिः ।

विराटद्रुपदौ षड्भिः शतेन च शिखण्डिनं । धृष्टद्युम्नश्च विंशत्या द्रौपदेयांस्त्रिभिस्त्रिभिः ।

शतशस्त्रापरान् योधान् सदिपांश्च रथान् । शरैरवचकर्त्तौघैः क्रुद्धोऽन्तक इव प्रजाः ।

न सन्दधन् विमुञ्चन् वा मण्डलीकृतकार्मुकः । अदृश्यत रिपून्निघ्नञ्चिन्नयाऽस्त्रबलेन च ।

तस्य तान् निघ्नतः शत्रून् हेमपृष्ठं महद्भुजः । अजस्रं मण्डलीभूतं ददृशुः समरे जनाः ।

ततो युधिष्ठिरो राजा भस्माभ्यामच्छिन्नद्वजः । तव पुत्रस्य कौरव्य यतमानस्य संयुगे ।

विव्याध चैनं दशभिः सम्यगस्तैः शरैस्तमैः । वर्मा चाशु समासाद्य ते भग्नाः क्षितिमाविशन् ।

ततः प्रमुदिताः पार्थाः परिवर्त्युधिष्ठिरं । यथा वृत्रवधे देवाः पुरा शक्रं महर्षयः ।

ततोऽन्यद्वनुरादाय तव पुत्रः प्रतापवान् । तिष्ठ तिष्ठेति राजानं ब्रुवन् पाण्डवमभ्ययात् ।

तमायान्तमभिप्रेक्ष्य तव पुत्रं महामुधे । प्रत्युद्ययुः प्रमुदिताः पाञ्चाला जयगृह्णिनः ।

तान् द्रोणः प्रतिजग्राह परीक्षन् युधि पार्थिवं । चण्डवातोद्धतान् मेघान् गिरिरम्बुमुचो यथा ।

तत्र राजन्महानासीत् सङ्ग्रामो लोमहर्षणः । पाण्डवानां महाबाहो तावकानाञ्च संयुगे ।

रुद्रस्याक्रीडसदृशः संहारः सर्वदेहिनां । ततः शब्दे महानासीत् पुनर्येन धनञ्जयः ।

अतीव सर्वशब्देभ्यो लोमहर्षकरः प्रभो । अर्जुनस्य महाबाहो तावकानाञ्च धन्विनां ।

मध्ये भारतसैन्यस्य माधवस्य महारणे । द्रोणस्यापि परैः सार्द्धं ब्यूहद्वारे महारणे ।

एवमेव च यो वृत्तः पृथिव्यां पृथिवीपते । क्रुद्धोऽर्जुने तथा द्रोणे सात्त्वते च महारथे ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथवधपर्वणि सङ्कुलयुद्धे चतुर्विंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२४ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ अपराह्णे महाराज सङ्ग्रामः सुमहानभूत् । पर्जन्यसमनिर्घोषः पुनर्द्रोणस्य सोमकैः ।

शोणाश्वं रथमास्थाय नरबोरः समाहितः । समरोऽभ्यद्रवत् पाण्डून् जवमास्थाय मध्यमं ।

तव प्रियहिते युक्तो महेष्वासो महाबलः । चित्रपुङ्खैः शितैर्वीणैः कलसोत्तमसम्भवः ।